

Sadržaj

1 Pravni portal ingbiro.com – Izbor iz pravnih izvora

- Izbor iz Hrvatske pravne revije

2 • Izbor iz ING Pregleda sudske prakse

Edukacija iz područja javne nabave

3 Novine u zakonodavstvu

Hrvatska i Europska unija – Zaštita okoliša

4 • Svjetski dan zaštite okoliša – 5. lipnja 2013.

5 Mali jezični savjetnik

**Hrvatska – EU
1. srpnja 2013.**

➔ Pravni portal ingbiro.com – Izbor iz pravnih izvora

S ciljem da našim pretplatnicima olakšamo pronalaženje tražene pravne materije, urednici pravnog portala **ingbiro.com** izdvojili su sve propise koji stupaju na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji – 1. srpnja 2013.

Pristup je jednostavan preko polja **NOVO – Propisi 1.7.2013.** na lijevoj strani naslovnice.

U dnevno ažuriranom pregledu zakonodavstva – rubrika ING Registar propisa – nalaze se svi propisi sa izmjenama i dopunama koje brzo i lako pronalazite pomoću pretraživača, pojmovnog kazala ili područja prava.

Još jedna novina nalazi se u rubrici ING Pregled sudske prakse: klikom miša na polje **NOVO – Odluke EU sudova** korisnici dobivaju pregled odluka europskog prava odabranih od strane Stručne redakcije i organiziranih po područjima prava.

Izbor iz Hrvatske pravne revije

Mjesec dana prije nego što Republika Hrvatska postane punopravna članica Europske unije, Hrvatska pravna revija u broju 6 (lipanj 2013.) donosi nekoliko članaka čiji autori pišu o različitim aspektima toga članstva za Republiku Hrvatsku.

- **Dr. sc. Dubravko Ljubić** u članku **UTJECAJ ULASKA REPUBLIKE HRVATSKE U EUROPSKU UNIJU NA USTAVNOSUDSKU ZAŠTITU TEMELJNOPRAVNE SFERE** piše o utjecaju koji će ulazak Republike Hrvatske u Europsku uniju imati na segment ostvarivanja zaštite temeljnopravne sfere te zaključuje da će na ustavnoj razini katalog ljudskih prava nadopunjen Poveljom o temeljnim pravima Europske unije činiti konzistentan sklop na razini najviših civilizacijskih standarda.
- Jedna od novina koja će “zadesiti” hrvatske osiguratelje kao posljedica ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju jest i obveza primjene *unisex* tarifa u svim ugovorima o osiguranju, i to već od 1. srpnja 2013., od kojeg se datuma kriterij spol/rod ne može kod kalkulacije premije uzimati u obzir kao temelj određivanja visine premije. O tome piše **prof. dr. sc. Marijan Ćurković** u članku **UNISEX TARIFE U OSIGURANJU – OD 1. SRPNJA 2013. OBVEZNE I ZA HRVATSKE OSIGURATELJE.**

Najava savjetovanja

**Program usavršavanja iz područja javne nabave
EKONOMSKI
NAJPOVOLJNIJA
PONUDA, INTEGRITET
U JAVNOJ NABAVI,
PRAKSA EUROPSKOG
SUDA**

12. lipnja (sri) 2013.

Sheraton Zagreb Hotel

Izbor iz ING Pregleda sudske prakse

■ UGOVOR O ZRAČNOM PROMETU – ODGOVORNOST PRIJEVOZNIKA – GRANICE ODGOVORNOSTI (EUROPSKO PRAVO)

Odgovornost zračnog prijevoznika – izvanredne okolnosti

(Čl. 5(1) (b) i 9. Uredbe (EZ-a) br. 261/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. veljače 2004. kojom se utvrđuju opća pravila odštete i pomoći putnicima u slučaju uskraćenog ukrcanja i otkazivanja ili dužeg kašnjenja leta u polasku te kojom se ukida Uredba (EEZ-a) br. 295/9191 – OJ 2004 L 46).

Zakonodavstvo EU ne poznaje "posebno izvanredne okolnosti" u kojima bi zračni prijevoznik bio oslobođen brige o putniku koji čeka ponovnu uspostavu zračnog prijevoza u uvjetima poput erupcije vulkana. Zračni prijevoznici takve rizike trebaju ukalkulirati u poslovanje.

■ PRIOPĆAVANJE AUTORSKOG DJELA JAVNOSTI (EUROPSKO PRAVO)

Autorizacija od strane autora djela – ponovni prijenos putem interneta

(Čl. 3(1) Direktive 2001/29/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2001. o usklađivanju određenih aspekata autorskog prava i srodnih prava u informacijskom društvu – OJ 2001 L 167).

Zakonodavstvo EU zahtijeva da svako "priopćavanje javnosti" djela bude autorizirano od strane autora djela. To se odnosi i na ponovni prijenos putem interneta djela koje je prikazano na zemaljskoj televiziji, čak i kada je upućeno istoj publici koja ima licencu za gledanje televizijskog programa.

➔ Edukacija iz područja javne nabave

Inženjerski biro d.d., Heinzelova 4a, Zagreb, ovlaštenu nositelj Programa izobrazbe u području javne nabave (Evidencijski broj 19 u Registru nositelja programa)

u mjesecu lipnju organizira jednodnevno usavršavanje u trajanju od 8 sati

Program usavršavanja iz područja javne nabave

odobren od strane Ministarstva gospodarstva, Uprave za sustav javne nabave (Evidencijski broj dodijeljen programu usavršavanja 2013-0035) pod nazivom:

"EKONOMSKI NAJPOVOLJNIJA PONUDA, INTEGRITET U JAVNOJ NABAVI, PRAKSA EUROPSKOG SUDA"

KADA: Srijeda, 12. lipnja 2013., s početkom u 9 sati

GDJE: Sheraton Zagreb Hotel

PROGRAM: Sadržaj Programa usavršavanja **OVDJE**

PRIJAVA: **PRIJAVA**

Svakom polazniku Programa izdaje se potvrda o pohađanju programa usavršavanja sukladno Pravilniku o izobrazbi u području javne nabave (Nar. nov., br. 6/12).

Pravni portal ingbiro.com

- Kalendar propisa
- ING Registar
- ING Pregled sudske prakse
- Hrvatska pravna revija
- Propisi 1.7.2013. **NOVO**

Hrvatska pravna revija

Iz broja 6

- Ustavno pravo
- Unisex tarife u osiguranju
- Zadržno pravo
- Dopunska presuda

Pretplatite se na HPR ➔

ING Pregled sudske prakse

Pretplatite se na ING PSP ➔

➔ Novine u zakonodavstvu

Urednici ING Registra pravnog portala ingbiro.com za Vas su pripremili odabir pravnih novosti u zakonodavnoj aktivnosti u mjesecu svibnju. Sve novine dnevno su ažurirane na pravnom portalu i povezane s relevantnim sudskim odlukama, povezanim propisima i stručnim člancima koji obrađuju tu problematiku.

Pregled izdvojenih propisa za svibanj 2013.

- **Odluka o pokretanju Projekta e-Građani** (Nar. novine, br. 52/13) – stupila na snagu 25. IV. 2013.
Iz Odluke: Projekt e-Građani omogućit će pristup javnim informacijama i informacijama o javnim uslugama na jednom mjestu, siguran pristup osobnim podacima i elektroničku komunikaciju građana i javnog sektora.
- **Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. godine** (Nar. novine, br. 55/13)
Iz Strategije: Strategija razvoja turizma RH do 2020. godine kao krovni razvojni dokument hrvatskog turizma, a koja nastaje u uvjetima vrlo skorog pristupanja Hrvatske Europskoj uniji, treba dati putokaz i otvoriti novi prostor za razvoj turizma u nadolazećem razdoblju.
- **Zakon o informiranju potrošača o hrani** (Nar. novine, br. 56/13) – stupa na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji
Iz Zakona: Hrana koja se stavlja na tržište Republike Hrvatske mora biti označena podacima i na način propisan uredbama iz članka 1. ovoga Zakona te drugim posebnim propisima koji se odnose na tu hranu. Podaci moraju biti napisani na hrvatskom jeziku i latiničnim pismom. Dopušteno je višejezično označavanje hrane.
- **Zakon o vodi za ljudsku potrošnju** (Nar. novine, br. 56/13) – stupa na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji
Iz Zakona: Ovim se Zakonom uređuje zdravstvena ispravnost vode za ljudsku potrošnju, nadležno tijelo za provedbu ovoga Zakona i način izvještavanja Europske komisije o provedbi ovoga Zakona, obveze pravnih osoba koje obavljaju opskrbu vodom za ljudsku potrošnju u Republici Hrvatskoj, načini postupanja i izvješćivanja u slučaju odstupanja od parametara za provjeru sukladnosti vode za ljudsku potrošnju, monitoring (praćenje) i druge službene kontrole zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku potrošnju i njihovo financiranje, a u cilju zaštite ljudskog zdravlja od nepovoljnih utjecaja bilo kojeg onečišćenja vode za ljudsku potrošnju i osiguravanja zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku potrošnju na području Republike Hrvatske.

➔ Hrvatska i Europska unija – Zaštita okoliša

Jedna od najvažnijih politika Europske unije vezana je uz zaštitu okoliša, prije svega jer je nadnacionalna i tiče se svih zemalja članica, a budući da je zaštita okoliša globalno pitanje, ova politika prelazi i granice EU. Koliko se pažnje posvećuje ovoj problematici pokazuje i činjenica da unutar EU postoji više od 300 pravnih propisa i normi koji se odnose na gospodarenje otpadom, onečišćenje zraka, zaštitu i upravljanje vodama, zaštitu prirode i biološke raznolikosti, zaštitu tla, onečišćenje bukom, kemikalije i klimatske promjene. Zaštita okoliša zahtjevna je i vrlo skupa politika EU. Iz godine u godinu veličina i složenost propisa raste i zahtijeva izrazitu predanost i razumijevanje svih onih na koje se ti propisi odnose.

Nova izdanja

**NOVELA ZAKONA
O ZEMLJIŠNIM
KNJIGAMA – NOVINE
U PRAVNOM OKVIRU
ZEMLJIŠNOKNJIŽNOG
SUSTAVA**

**NOVELA ZAKONA
O PARNIČNOM
POSTUPKU I NOVI
ZAKON O SUDOVIMA**

[Naručite online](#) ➔

Normativna aktivnost na zaštiti okoliša je kako u EU tako i u Republici Hrvatskoj veoma intenzivna. U velikom broju propisa koji reguliraju ili, preciznije rečeno, pokušavaju regulirati zaštitu okoliša, valja izdvojiti Zakon o zaštiti okoliša (Nar. novine, br. 110/07) kao krovni zakon za to normativno područje. Taj Zakon razlikuje sastavnice okoliša koje "moraju biti zaštićene od onečišćenja pojedinačno i u okviru ostalih sastavnica okoliša, uzimajući u obzir njihove međusobne odnose i međuučjecaje". Sastavnice okoliša su: Zaštita tla i zemljine kamene kore, Zaštita šumskog područja, Zaštita zraka, Zaštita voda, Zaštita mora i obalnog područja, Zaštita prirode.

Sastavnice okoliša štite se velikim brojem zakona i podzakonskih propisa od kojih ćemo spomenuti: Zakon o zaštiti zraka (Nar. novine, br. 130/11), Zakon o vodama (Nar. novine, br. 153/09, 63/11, 130/11 i 56/13), Zakon o zaštiti prirode (Nar. novine, br. 70/05, 139/08 i 57/11) i Zakon o otpadu (Nar. novine, br. 178/04, 153/05, 111/06, 110/07, 60/08 i 87/09).

Ne zaboravite da se svi zakonski i podzakonski propisi te međunarodne konvencije i međunarodni ugovori koji su na snazi ili obvezuju Republiku Hrvatsku nalaze u pravnoj bazi na pravnom portalu www.ingbiro.com i dostupni su našim pretplatnicima.

Ulaskom u EU Hrvatska se obvezala provesti sljedeće aktivnosti na području zaštite okoliša:

- do početka 2015. provesti registraciju opasnih kemikalija radi sigurnijega gospodarenja,
- do kraja 2015. ograničiti emisije hlapljivih organskih spojeva,
- do kraja 2017. prilagoditi industrijska postrojenja za sprječavanje i nadzor onečišćenja te smanjiti emisije onečišćujućih tvari u zraku,
- do kraja 2018. izgraditi centre za gospodarenje otpadom i sanirati sva odlagališta otpada i deponije,
- do kraja 2018. poboljšati kvalitetu vode za piće prema mikrobiološkim parametrima i standardima EU,
- do 2020. smanjiti udio biorazgradivog komunalnog otpada na 35% ukupne količine,
- do kraja 2023. urediti sustav odvodnje i pročišćavanja.

Svjetski dan zaštite okoliša – 5. lipnja 2013.

U mjesecu lipnju obilježava se Svjetski dan zaštite okoliša – 5. lipnja na godišnjicu održavanja Konferencije Ujedinjenih naroda u Stockholmu (1972.) posvećene okolišu, na kojoj je usvojen Program zaštite okoliša Ujedinjenih naroda (UNEP).

U proteklih četrdesetak godina ova je manifestacija izrasla u jedan od najjačih mehanizama kojima Ujedinjeni narodi podižu svijest ljudi širom našeg planeta o nužnosti uvrštavanja pitanja zaštite okoliša među goruće probleme današnjice i potiču ih da postanu aktivni dionici održivog razvitka te preuzmu odgovornost za očuvanje planeta jer je uloga lokalnih zajednica ključna za razumijevanje važnosti pitanja zaštite okoliša i ostvarenja sigurnije i prosperitetnije budućnosti za sve.

Ove godine Svjetski dan zaštite okoliša posvećen je temi otpada od hrane s misijom naglašavanja važnosti ovog pitanja i svih njegovih humanitarnih, ekonomskih i ekoloških implikacija donosiocima odluka, potrošačima i svim drugim uključenim stranama. Moto ovogodišnjega Svjetskog dana zaštite okoliša na globalnoj razini je **Misli. Jedi. Štedi** i ima za cilj podići svijest javnosti o važnosti racionalnog korištenja hrane.

Pomoću jednostavnih koraka potrošači i trgovci mogu znatno smanjiti 1,4 milijuna tona hrane koja se baci svake godine, ističe nova globalna kampanja kojoj je cilj smanjiti količine ostataka hrane, a koju su pokrenuli program Ujedinjenih naroda za okoliš (UNEP), Organizacija za hranu i poljoprivredu (FAO) i partneri. Procjena je da svaki tjedan bacimo trećinu kupljene hrane.

Što možemo učiniti kako bismo smanjili količinu kućnog otpada

- Osvijestite koliko otpada stvarate u kućanstvu
- Steknite naviku razvrstavanja otpada
- Kupujte reciklirane proizvode
- Koristite platnene vrećice umjesto plastičnih
- Kupujte baterije koje se ponovno pune
- Odaberite proizvode s manje ambalaže ili s povratnom
- Dajte prednost dugotrajnijim proizvodima pred jednokratnima
- Kompostirajte biorazgradivi kućni otpad
- Prenamijenite i preuredite predmete koje smatrate otpadom
- EE otpad odložite u reciklažna dvorišta – više na www.azo.hr.

Zabluda je što mnogi misle da bačena hrana nije problem i da će istrunuti na odlagalištu.

Da bi se hrana u potpunosti pretvorila u kompost, potrebni su joj svjetlost i zrak, a na deponiju nema ni jednoga ni drugoga. Umjesto toga, hrana lišena svjetlosti i zraka proizvodi plin metan koji uzrokuje globalno zatopljenje. **Sljedite ove savjete kako biste smanjili količine kućnog otpada, ali i račun za hranu!** (prilagođeno sa www.thinkeatsave.org)

1. Pametno kupujte: planirajte obroke, radite popise namirnica za kupovinu i izbjegavajte neplaniranu kupnju. Ne podlijezite marketinškim trikovima koji vas navode da kupite više hrane nego što vam je potrebno, a naročito se ovog savjeta pridržavajte glede kvarljivih namirnica. Možda su jeftinije ako se kupe veće količine, ali u konačnici mogu biti skuplje ako se veliki dio te hrane baci.
2. Informirajte se što podrazumijeva rok trajnosti hrane, kolika je održivost pojedinih namirnica. Često se događa da proizvođač hrane označi minimalni rok trajanja prije stvarnog isteka toga roka jer nije utvrdio pravi rok ili želi skraćivanjem roka trajanja povećati obrtaj, potrošnju svoje hrane. Kako prepoznati koja je hrana podložna mikrobiološkom kvarenju, a koja ne? Više o tome na stranicama Ministarstva zdravlja.
3. Iskoristite postojeću hranu u vašem hladnjaku – jedite hranu koju već imate prije nego što kupite još hrane ili pripremite nešto novo; to će vam uštedjeti i vrijeme i novac.
4. Koristite zamrzivač: smrznuta hrana je upotrebljiva na dulje vrijeme. Zamrznite svježe proizvode i ostatke hrane ako ih nećete konzumirati prije nego što se pokvare.
5. Kompost – kompostiranje ostataka hrane smanjuje utjecaj na okoliš i istodobno reciklira hranjive tvari. Primjer naputka za izradu komposta na stranicama Ministarstva zaštite okoliša i prirode.
6. Koristite model FIFO (što se prvo kupi, prvo se i pojede) kao pravilo u kuhinji.
7. Donirajte – nekvarljiva i nepokvarena kvarljiva hrana može se donirati javnoj kuhinji, Crvenom križu ili nekoj udruzi.

➔ Mali jezični savjetnik

Nenaglašeni aorist glagola *biti*

Jedna se banka obratila štetišama porukom u televizijskoj reklami: "Štedite da *bi* mogli trošiti."

Tako kako je banka sročila poruku ona zapravo glasi: Vi štedite da *bi* oni mogli trošiti. Nažalost, to se u životu i događa, ali banka je ustvari htjela poručiti: Štedite da *biste* mogli trošiti.

Nenaglašeni oblici aorista pomoćnoga glagola *biti* (od naglašanih razlikuju se samo u trećem licu množine, *biše*) služe u tvorbi kondicionala prvog. Upravo se ondje javlja vrlo česta pogreška – oblik *bi* u svim licima jednine i množine:

Mi *bi* željeli realizirati planove. Vi *bi* trebali riješiti taj problem. Ja *bi* sutra išla u kazalište.

A pravilno je:

Mi *bismo* željeli realizirati planove. Vi *biste* trebali riješiti taj problem. Ja *bih* sutra išla u kazalište.

Dakle, oblici potrebni za tvorbu kondicionala prvog su:

1. ja *bih* – mi *bismo*
2. ti *bi* – vi *biste*
3. on, ona, ono *bi* – oni, one, ona *bi*.

Vrijeme razgradnje pojedinih vrsta otpada

- **plastične vrećice**
450 - 1000 godina
- **plastične boce**
200 - 500 godina
- **filter cigareta**
1 - 2 godine
- **limenka**
100 - 300 godina
- **papirnati rupčić**
3 mjeseca
- **sintetička odjeća**
1000 godina
- **novine**
3 - 12 mjeseci
- **ogrisci jabuke**
3 - 6 mjeseci

Fotogalerija

**NOVELA ZAKONA
O ZEMLJIŠNIM
KNJIGAMA – NOVINE
U PRAVNOM OKVIRU
ZEMLJIŠNOKNJIŽNOG
SUSTAVA**